



КРИШТАЛЬ Олександр Пилипович (22. 08(04. 09). 1908, станиця Слєпцовська, нині Орджонікідзєвська, Інгушетія, РФ — 11. 03. 1985, Київ) — ентомолог. Батько [О. Кришталя](#). Доктор біологічних наук (1960), професор (1961). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1976, 1987). Учасник 2-ї світової війни. Державні нагороди СРСР. Закін. Київський університет (1935), де відтоді й працював: 1960–81 — завідувач кафедри зоології безхребетних, заснував та 1956–84 очолював лаб. екології та токсикології при каф.; водночас 1939–60 — старший науковий співробітник Інституту зоології АН УРСР (Київ). Один із ініціаторів створення та дир.

(1939–40 і 1945–48) Канів. природ. заповідника, спів-організатор Укр. ентомол. товариства (1949). Наукові дослідження з фауністики та екології комах, зокрема кровосис. комарів. Вивчав біол. основи захисту рослин, тварин і людини від комах-паразитів та переносників збудників хвороб. Під керівництвом К. розроблено бактеріал. препарат «Бактокуліцид» для боротьби з личинками кровосис. комарів.

Основні праці

Матеріали до вивчення ентомофауни долини середнього Дніпра. Ч. 1. Ентомофауна трав'янистої рослинності. 1949; Ентомофауна ґрунту та підстилки в долині середньої течії р. Дніпра. 1956; Комахи-шкідники сільськогосподарських рослин в умовах Лісостепу та Полісся України. 1959 (усі – Київ).

Рекомендована література

1. Зерова М. Д., Осычнюк А. З. Александр Филиппович Крышталъ // ВЗ. 1978. № 6;
2. Чорна Л. О., Чорний М. Г. Олександр Пилипович Кришталъ і Канівський природний заповідник (До 100-річчя від дня народж. видатного вченого, природоохоронця, педагога) // Заповідна справа в Україні. 2008. Т. 14, вип. 2;
3. Александр Филиппович Крышталъ и его лаборатория. К., 2010.

[М. Д. Зерова](#)

Бібліографічний опис:

Кришталь Олександр Пилипович / М. Д. Зерова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-1676>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).